

$\frac{2}{86}$ ASIASANA

Hyvän maun hetkiin :

ASIASANA 2/1986

Kirjastotieteen ja informatiikan
opiskelijoiden ainejärjestön
UDK ry:n äänenkannattaja

Tilausosoite:

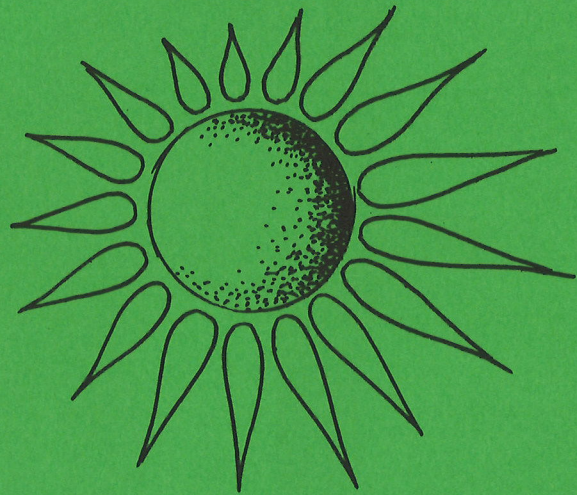
UDK ry
c/o Kirjastotieteen ja
informatiikan laitos
Yliopistonkatu 38
33100 Tampere 10

Painopaikka:

T:mi Tehokopiointi
Tre 1986
ISSN 0356 - 0139

Toimitus:

Iiris Karppinen
Mervi Kivirinta
Tarja Lehtinen (vast.)
Sirpa Luukkola
Eija Räisänen
Memu Viljakainen-Tiittanen

Sisältää mm.:

Cocktail Bar eli Koulutusohjelma reaaliaikaan

Fellinin piirrustuksia

10. Nordiske Konference

Esimerkiksi Esmerk ?

Viikko naiseudelle

HALLITUKSEN PALSTA

PUHEENJOHTAJAN RAPORTTI HALLITUKSEN TOIMINNASTA

Hallitus istuu ja hallitus kommentoi, mutta miten käy hallituksen rock and roll¹? Tätä kysymystä voidaan lähestyä useasta näkökulmasta, joista muutamia esitän seuraavassa.

Geologian perspektiivistä hallituksen kivi- ja kalliotoiminta lienee varsin surkeassa tilassa, mutta toisaalta historialliset, asiakirjoihin perustuvat selvitykset osoittavat, että kiviä on tämänkin kevään aikana vieritetty varsinkin koulutuspoliittisen päätöksentekojärjestelmän edustajien niskaan, mikä toki kuuluu ainejärjestömme keskeisiin tehtäviin.

Politologisesti ei voida osoittaa, että hallitus huojuisi, vaan jäsenten keskinäinen konsensus on pitänyt sen aseman vankkana. Negatiivisena ilmiönä pidettävää tuudittamista ei ole sitäkään ollut havaittavissa, vaan hallitus on vilpittömästi pyrkinyt pitämään järjestön jäsenet hereillä.

Hallituksen luetteloiden voi otaksua olevan mallikkaassa kunnossa, sillä lehtori Kankaanrinta ja tuntiopettaja Piukkula kirjastotieteen ja informaatiikan laitokselta vahvistavat hallituksen enemmistön saaneen opetusta luetteloiden laadinnassa. Ravintotieteellisesti hallituksen sämpylä- ja kääretorttutilannetta on mahdoton arvioida, mutta taloustieteellisestä näkökulmasta on syytä olettaa, että hallituksen kulutus on tuotantoa suurempi ja tase jää täten alijäämäiseksi.

Tie- ja vesirakennushallituksesta saatujen tietojen mukaan hallituksen jyrästoimet ovat jääneet vähäisiksi; arviota tukee myös puolueeton mielipidemittaus puheenjohtajan päässä. Oy Tamrock Ab puolestaan otaksuu, ettei hallituksen jäseniä ole lainkaan teollisuuden valssaustehtävissä. Toisaalta ravintola Laternasta kerrotaan, että ainakin eräitä entisiä hallituksen jäseniä on nähty valssaamassa yrityksen tiloissa ja että peräti nykyinen puheenjohtaja olisi pidättäytynyt valssaamisesta yksinomaan asemansa vuoksi (joka oli sikäli kiusallinen, ettei nurkkaistuimelta päässyt liikkeelle pöytäkumppanien nousematta ensin seisomaan).

Yleisesti voidaan todeta, että keskimäärin hallituksen rock and roll käy. Toimenpide-ehdotuksena esitetään valssaustilaisuuksien lisäämistä, koska sillä oletetaan olevan rock and rollin muihin osiin enemmän myönteisiä kuin kielteisiä vaikutuksia. Valssaus voi esimerkiksi vähentää liiallista piehtaroinnin ja täryäänteinä ääntämisen tarvetta, jota voi ilmetä, mikäli keskitytään pelkkään kovien karamellien pureskeluun virallisissa kokouksissa. Kohtuutta on kuitenkin noudatettava myös valssaustoiminnassa, jotta huojuunta ei ylittäisi optimiarvoa.

Anni Domino 1986

- 1) Suomentajan huomautus. Rock = kallio, kivi, kova karamelli; tuudittaa, huojuu.
Roll = luettelo, rulla, sämpylä, keinunta, pärinä, kääretorttu; vierittää, jyrätä, valssata, piehtaroida, ääntää täryäänteenä.

Lähde: Wuolle, Aino - Englantilais-suomalainen koulusanakirja, 11. uusittu p., Porvoo, 1969.

ASIA-SANA

"Ihmistä näyttää luonnostaan vetävän päinvastaiseen suuntiin kaksi vastakkaista voimaa: turvallisuuden kaipuu ja seikkailunhalu. Edellisen vaikutuksesta hän etsii turvaa. Jälkimmäisen vaikutuksesta hänellä on taipumus ottaa riskejä ja hyväksyä ne. Näitä riskejä on kaikenmuotoisia. Yhtälailla on riski olla vaarassa tai joutua harhaan kuin löytää, paljastua tai kerätä suuria kokemuksia. Molemmista riskitiriitaisista tunteista joutuu maksamaan oman hintansa. Luovuuden hinta on tunnetusti verrattomasti korkeampi, koska kaikki inhimilliset kyvyt on omistettava sille, kun taas turvallisuuden hinta on suhteellisen pieni: kurinalaisuus." (Opiskelu on elämää. Unesco 1972.)

Kalikka kalahti, kun luin tuota juttua, sopii hyvin opiskeluunkin. Täällä yliopistossa on helppo kulkea valmiiksi tallattua polkua ja päntätä valmiiksi pureskeltuja ajatuksia. Vähiten voimia kuluttaa koulumainen asennoituminen luentoihin ja tenttikirjoihin, mutta mikä on opiskelijan vastuu? Mihin akateemisuus velvoittaa? Jotain sellaista pitäisi takkiin tarttua, että se mitä yhteiskunta on minuun panostanut kantaisi hedelmää. Pätevyys on helppo hankkia, mutta tieteellisen ajattelun ja ymmärryksen saavuttaminen onkin kinkkempi juttu. Keväällä tahtoo ma-sentuneet ajatukset hiipiä väkisinkin tajuntaan. Tuntuu, että varastot ovat tyhjinä ja ajatukset kiertävät tylsinä samaa

rataa ja pientä ympyrää. Katkaisuhuolto kesätyön muodossa on tervetullut, jotta saisi säilytön uusia ajatuksia oppimisen syventämiseksi. Opiskelija on helposti oman maailmansa vanki, epäyhteiskunnallisuuskin on vaarana, jos asutaan TOASilla, syödään opiskelijatuen ruokaloidissa, käydään luennoilla, kaverataan kurssikavereiden kanssa ja viikonloppuisin irrotellaan YÖ-talolla.

Erno Paasilinna:
Itseoppinut on ainoa oppinut.
Muut ovat opetettuja.

Mitäs siitä sanotte ?

terveisin

Tarja

V.I.P.⁵

Ellen Matengun ja Henock Hamelwan ovat namibialaisia Kirjastoseuran ja Ulkoasiainministeriön stipendiaatteja. He tulivat marraskuussa Suomeen, aluksi Viittakiven Opistoon Suomen kieltä opiskelemaan ja kulttuurishokista toipumaan.

Maaliskuun alkupuolella Ellen ja Henock tutustuivat laitokseemme ja opiskelijoillakin oli mahdollisuus tavata heidät. Opiskelunsa Ellen ja Henock aloittavat syksyllä ja he opiskelevat normaalisti aineopintojamme, vieläpä suomeksi. Silloin on myös kaikilla muilla opiskelijoilla on mahdollisuus tehdä tuttavuutta sympattisten stipendiaattien kanssa. Viihtyäkseen ja kotiutuakseen he haluavat paljon ystäviä.

Ellen jutteli mukaviamm. Kristiinan ja Memun kanssa

Henock kertoo Namibiasta ja Riitta kuuntelee

Cocktail Bar

ELI

KOULUTUSOHJELMA REAALIAIKAAN

TOSI ON. Nykyisellä koulutusohjelmallamme alkaa olla käsillään viimeiset päivät. Syksyllä -86 saa joka poika ja tvttö ihka uuden opinto-oppaan varustettuna ihka uudella koulutusohjelmalla, jonka avulla voi ruveta etsimään onnensa osia.

Nykyinen koulutusohjelma poikkeaa aiemmista joskin takia, että se ensimmäistä kertaa (?) oli voimassa kaksi lukuvuotta. Tästä on oltu monta mieltä, kyynisimpien mielestä nyt on jouduttu kestämään koulutusohjelmaan tehtyjä muunnauksia kaksi vuotta aiemmin yhden sijaan.

Toisaalta olen huomannut useiden tyytyväisyyden siitä, että opintoja on voinut suunnitella pidemmälle eteenpäin ilman muutosten pelkoa. Mikä on totuus, sitä ei tiennyt Pilatuskaan, mutta kahden vuoden systeemillä tullaan toimimaan seuraavankin koulutusohjelman puitteissa.

Koulutusohjelman voimassaoloaika on tärkeämpi lienee sen sisältö. Nykyistä koulutusohjelmaa on tuttuun tyyliin riepoteltu enemmän tai vähemmän virallisissa yhteyksissä useaan otteeseen. Kuppilakeskusteluissa ei ole "rupisia riimejä" säästetty ja onnettomista tenttikirjoista on

kerrottu sängen "karmeita tarinoita". Kritisoiminen on helppoa, koulutusohjelman uudistaminen sen sijaan ei. Näin olen asian kokemut koulutusohjelmatyöryhmän jäsenenä.

Uudesta koulutusohjelmasta siis tuskin tulee mitään "kahdeksas ihme", mutta toivon mukaan edes kohdalainen "cocktail bar", joka on ajan tasalla ja ennenkaikkea antaa mahdollisuuden valita ja toimia luovasti väljissä, mutta harkituissa puitteissa (tulipa komea lause).

Miten asiat tulevat käytännössä olemaan, siitä antaa viitteitä ohessa esitelty

koulutusohjelmaluonnos. Haluan korostaa sanaa luonnos, koska erilaisten opintojaksojen nimet tai niille varatut opintoviikkomäärät saattavat vielä muuttua. Vielä on myös osittain auki se, mitä eri opintojaksot käytännössä sisältävät, nimet luonnollisesti kertovat paljon, mutta eivät kaikkea.

Olen luonnoksen jälkeen ottanut esille muutamia suurimpia muutoksia entiseen koulutusohjelmaan verrattuna. Lopullinen koulutusohjelma lyödään lukkoon huhtikuun puolivälissä, sitä ennen on mahdollisuus antaa palautetta - otan kiitollisena vastaan.

ALICE IN LIBRARYLAND

BY

NEEL

WELL ALICE, NOW YOU'RE A PRE-LICENCIATE, AND SOON YOU'LL BE A LICENCIATE...

BUT YOU'VE STILL GOT A LOT TO LEARN

CAN I HAVE MY TRAINING PROGRAMME?

TRAINING PROGRAMME?

WHAT TRAINING PROGRAMME?

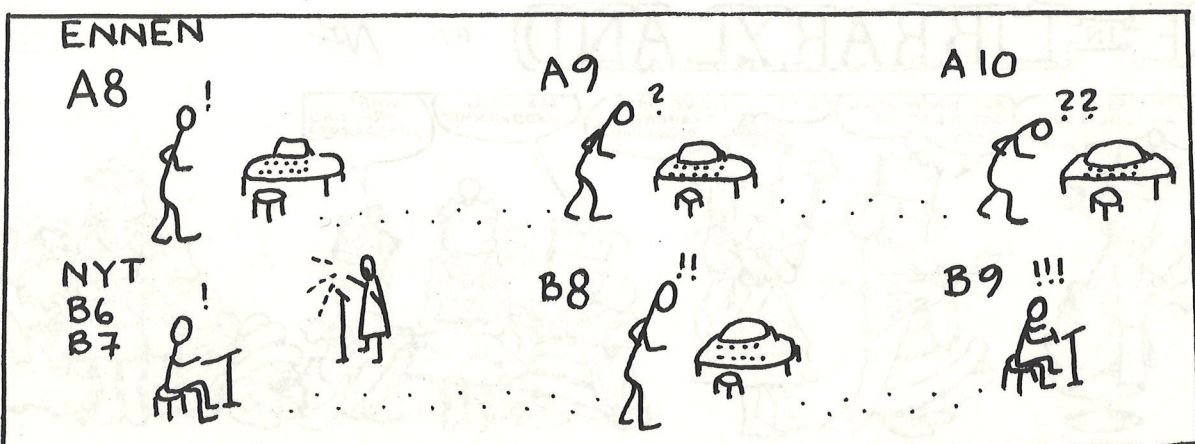

Vanhan koulutusohjelman opintojaksot A 6, Tietojen käsittelyn perusteita, ja A 13, Kirjastoautomaatio, jäävät uudessa koulutusohjelmassa ilman suoraa vastinetta. Vastaava tietomäärä pyritään tuomaan mielekkäästi esille eri yhteyksissä läpäisyperiaatteella. Niille, jotka tuntevat tarvitsevansa perustietoa tietojenkäsittelystä suositellaan suoritettavaksi yleisopinnoista kohta 6d Tietojenkäsittelyopin peruskurssi.

Vanhaan koulutusohjelmaan sisältyneet lukuisat pienet harjoitukset integroidaan isommaksi kokonaisuudeksi otsakkeen Viitetieto kantaprojekti (3 8) alla. Tarkoituksena on ollut välttää liian pieniä ja kokonaisuudesta irrallaan olevia harjoituksia sekä

estää opetuksessa esiintyneet päällekkäisyydet. Opiskelijaa helpottanee huomattavasti jo se, ettei tarvitse varata kalenteriin aikaa viidelle eri harjoitukselle, jotka huonoimmassa tapauksessa ovat kaikki eri päivinä.

Ainakin UDK:n piirissä ollaan tyytyväisiä uuden koulutusohjelmaluonnoksen opintojaksosta Kirjasto- ja tietopalvelulaitos kulttuurisena ja yhteiskunnallisena palvelulaitoksena (B 4). Vanhassa koulutusohjelmassa on aineopintojen puolella tämä näkökulma tullut esille lähinnä peruskurssissa, jolloin jo pelkkä ajanpuute on estänyt asian tarkemman pohdiskelun.

KIRJASTOTIEDE JA INFORMATIIKKA

KOULUTUSOHJELMA 1986 - 1988

Luonnos

AINEOPINNOT (40 ov)

I KIRJASTOTIETEEN JA INFORMATIIKAN PERUSTEET (9 ov)

- B 1 Peruskurssi (2 ov)
- B 2 Yleiset tiedonlähteet (2 ov)
- B 3 Tiedon tallennuksen perusteet (2 ov)
- B 4 Kirjasto- ja tietopalvelulaitos kulttuurisena ja yhteiskunnallisena palvelulaitoksena (1,ov)
- B 5 Kirjatentti (2 ov)

II TIEDON TALLENNUS JA HAKU (10 ov)

- B 6 Dokumentaatiokielten perusteet (2 ov)
- B 7 Tiedonhaun perusteet (2 ov)
- B 8 Viitetietokantaprojekti (4 ov)
- B 9 Kirjatentti (2 ov)

III HARJOITTELU (4 ov)

IV KIRJASTO- JA INFORMAATIOPALVELULAITOS YHTEISKUNNASSA (13 ov)

- B 10 Tiedon rakenne ja lähteet (2 ov)
- B 11 Organisaatiot ja hallintokäytäntö (3 ov)
- B 12 Aineiston tuotanto ja valinta (2 ov)
- B 13 Kehittämisseminaarit (4 ov)
- B 14 Kirjatentti (2 ov)

V TIETEELLINEN METODI (4 ov)

- B 15 Tieteellinen metodi kirjastotieteessä ja informatiikassa (1 ov)
- B 16 Proseminaari (3 ov)

SYVENTÄVÄT OPINNOT (40 ov)

VI KIRJASTO- JA TIETOPALVELUALAN TEORIAN JA KÄYTÄNNÖN INTEGROINTI (8 ov)

- T 1 Kirjasto- ja tietopalvelujärjestelmät (4 ov)
- T 2 Kirjasto- ja tietopalvelualan kehitystrendejä (4 ov)

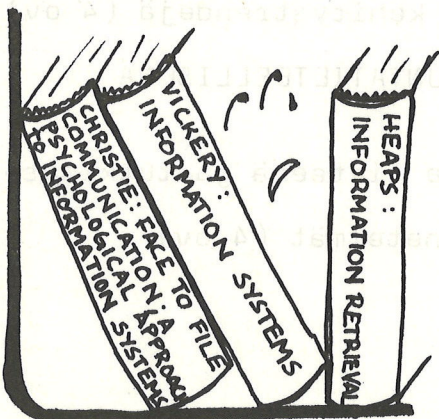
VII KIRJASTOTIEDE JA INFORMATIIKKA YHTEISKUNTATIETEELLISENÄ TUTKIMUSALANA (12 ov)

- T 3 Kirjastotiede ja informatiikka tieteenä ja tutkimus-
alana (4 ov)
- T 4 Tiedon hankinta ja tutkimusmenetelmät (4 ov)
- T 5 Tutkimusseminaari (4 ov)

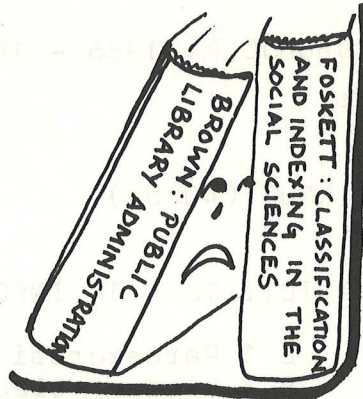
VIII TUTKIELMA (20 ov)

Kirjatennttien osalta voi todeta sen, että kirjoja tulee vaihtumaan ja opiskelijan valinnanvapaus kirjojen suhteen kasvaa. Vaihtoehtoinen opintojaksojen suorittamismahdollisuus tullaan myös kirjaamaan koulutusohjelmaan. Uudessa koulutusohjelmassa tulee olemaan mahdollisuus suorittaa opintokokonaisuuksia I ja VIII (perusteet ja tutkielma) lukuunottamatta kaikkia muita opintojaksoja esseillä.

Vanhan koulutusohjelman opintojakso A 11 (a ja b) yleisten ja tieteellisten kirjastojen työmuodot tullaan korvaamaan opintojaksolla B 13, kehittämisseminaarit. Opintojakso tulee sisältämään kaksi opintoviikon kurssia, jotka opiskelija voi valita useista tarjolla olevista kursseista.

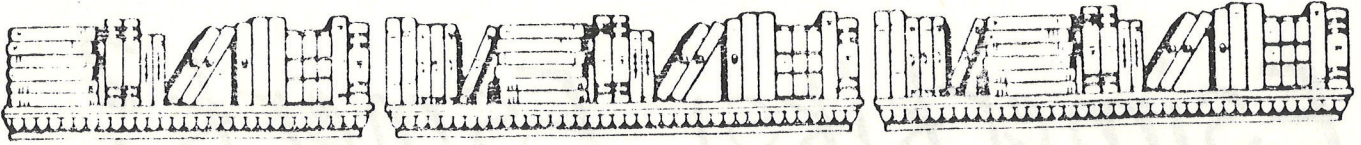
ONNETTOMAT
TENTTIKIRJAT ?

ONNETTOMAT
TENTTIKIRJAT ?

Vanhojen tuttujen lasten kirjasto, musiikkikirjasto sosiaaliset erikoiskirjastot, tieteelliset kirjastot ja informaatiopalveluyksiköt lisäksi pyritään tarjoamaan vaihtoehtoja, jotka voisivat esiintyä esim. otsakkeiden asiatietokannat, tiedontarve- ja hankintatutkimus tai jonkin muun ajankohtaisen teeman alla.

Hallinnon ja suunnittelun opetus tulee muuttumaan mielekkäämmäksi. Lakipykälien läpikäynti jätetään täydennyskoulutuksen harteille, sen sijaan yritetään etsimään hallinnollista tietoutta kunnallishallinnon puolelta tuntiopetuksen muodossa. Miten saatu tieto sovelletaan kirjastonäkökulmaan on vielä kypsyttelyn alla.

VALINNAN VAPAAUS

Syventävien opintojen osalta uudistustyö on vielä keskeneräisempää. Opintojaksot säilynevät nimittäin lähes entisenkaltaisina, suurin paino on pantu vaihtoehtoisen kirjamaateriaalin tarjoamiseen ja kirjojen uusimiseen. Tutkimusmenetelmien puolelle (T 4, entinen S 2) lisätään vaihtoehtoja, entisen S 4:n, nykyisen T 2:n kirjajäsentin vaihtoehtoiseksi suoritustavaksi on harkittu pienimuotoista seminaariryöskentelyä, jonka puitteissa tehtäisiin yhteistyötä kirjastojen kanssa. Jo mainittu esseillä suorittamisen mahdollisuus antaa varsinkin syventävissä opinnoissa mahdollisuuden suuntautua henkilökohtaisesti kiinnostaviin aiheisiin.

Olen tainnut antaa uudesta koulutusohjelmaluonnoksesta melko ruusuisen kuvan - lieneekö tuolla väliä. Muutokset kyllä paljastuvat ennemmin tai myöhemmin. Toivottavasti ennemmin eli ennen kuin koulutusohjelma on lyöty lukkoon.

Markku Turunen

PS: Asiaan vihkiytymättömälle kerrottakoon, että "Cocktail Bar", "Rupisia riimejä, karmeita tarinoita" ja "Kahdeksas ihme" ovat erään suosittun tamperelaisyhtyeen äänitteitä. Nimet sopivat niin oivallisesti, etten malttanut olla käyttämättä.

Siirtymävaiheessa laitos järjestää uuden koulutusohjelman rinnalla opetusta vanhan koulutusohjelman mukaan niille, jotka ovat jo ehtineet suorittamaan opintoja kohdissa, joita muutetaan.

TOIMITUS

Esimerkiksi Esmert?

Koulutusohjelman kohtaan Allbb "informaatiopalveluyksiköiden työmuodot" sisältyi tänä keväänä opintoretki Helsinkiin. Tutustuimme yhteensä kolmeen kohteeseen ja yksi niistä oli Esmert Oy Pasilassa.

Esmertin mainoslehtisen motto on "Access to large amounts of information is no longer difficult. Your problem is finding just what you need." Esmertin toiminta on yksinkertaistettuna lehtien lukemista yritysasiakkaiden puolesta. Referaatteja talousalan artikkeleista laativat "akateemisen koulutuksen saaneet taloustutkijat." Lehtien seuraamisen lisäksi Esmert hankkii tietoja suoraan kansainvälisiltä pankeilta, järjestöiltä, yrityksiltä ja lainsäädäntöelimiltä.

Esmert on suomalainen yritys. Se on perustettu vuonna 1975. Esmertillä on tytäryritys Ruotsissa, Englannissa, Länsi-Saksassa, Ranskassa, Yhdysvalloissa, Espanjassa, Singaporessa ja Hong Kongissa. Lisäksi Esmert toimii yhteistyössä Unkarin valtion OMIKK Technoinformin kanssa. Esmertin palveluja käytetään 20 maassa ja asiakkaita on noin 400. Aineistoa seurataan eurooppalaisten kielten lisäksi mm. kiinan, arabian, venäjän ja indonesian kielillä.

Esmertin toimintaa meille esitteli omistaja-johtaja Satu Salonen. Hänestä huokui ihailtavaa itsevarmuutta: oli uskottava, että henkilökunta on ehdottoman pätevää ja ammattitaitoista ja että asiakas saa tarvitsemansa tiedot nopeasti ja luotettavasti.

Informatiikan opiskelijoina olimme tietysti kiinnostuneita Esmertin henkilökunnan koulutuksesta ja palkkauksesta.

Työntekijät ovat siis suorittaneet ylemmän korkeakoulututkinnon kaupallisella alalla. Taloustutkinnon lisäksi kielitaito on välttämätön avu. Englannin kielen hallitsevat kaikki ja "toinen kotimainen, venäjä" on tärkeä Suomen toimipisteessä, sillä täällä luetaan Neuvostoliiton lehdet. Tällä hetkellä yksi työntekijöistä on teknillisen korkeakoulun informaatiopalvelukursilla. Satu Salonen itse on oikeustieteen ylioppilas, "mutta ammatillinen sivistymättömyys sallitaankin vain omistaja-johtajalle."

Kuva 179. Bagdadin basaarielämää.

Valtion maksamiin palkkoihin verrattuna Esmerk Oy lupaa kymmenen ikälisää heti kätelystä. Ylityötunteja ei tosin laskeskella, ja yhden henkilön on saatava päivässä aikaan vähintään 50 referaattia.

Käynti Esmerkissä oli erittäin opettavainen ja ajatuksia herättävä. Jälkeenpäin on pohdiskeltu kovasti perinteisen kirjaston ja tietoa myyvän yrityksen eroja ja yhtäläisyyksiä. Nojautuvatko kirjastot

liiaksi vanhoihin rakkaisiin menetelmiinsä ja unohtavat itse tarkoituksensa? Alkavatko ihmiset tämän seurauksena ostaa tarvitsemaansa tietoa erilaisilta tietopalveluyrityksiltä? Voisivatko kirjastonhoitajat muiden tehtäviensä ohella lueskella lehtiä asiakkaidensa puolesta? Voisivatko kirjastonhoitajat luottaa itseensä kuten yritysjohtajat?

Outi Vaattovaara

ESMERK INFORMATION

RYHDY TUTORIKSI!

VIELÄ KAI MUISTAT, MITEN ORPOA OLI ENSIMMÄISEN VUODEN SYKSYLLÄ, NIINPÄ OTA ITSEÄSI NISKASTA KIINNI JA PISTÄ NINNESI UDK:N ILMOITUSTAULULLA OLEVAAN LISTAAN.

HUOM! ERITYISIÄ PEDAGOGISIA TAITOJA EI VAADITA, VAAN INNOISTUSTA.

14 PUOLIN TOISIN JA

Sanomalehdistössä näyttää olevan rutkasti ratkaisemattomia rubriikkeja. Asiasanan viestintäpolitiikka on aukotonta, eikä kysy vaan vastaa.

Taulu kylpyhuoneeseen?

Siitä puhe mistä puute, tutkimus-
tokin valmistuisi varmasti ajois-
sa, jos perustarpeet olisi tyy-
dytetty.

Rakennetaanko Keskustorille?

Juu, 32. kerroksinen vi-
rastotalo, pienet ikku-
nat ja paljon tiiltä.

Yllättääkö myrsky?

Jo vain, ellei työnantajat ala
tarjota kesätyöpaikkoja.

Hämäläisyys hitautta vai?

Just' sitä ittiänsä!

Onko työmies lakkonsa ansainnut?

Toki tuunari lakkoilla
saa, kunhan makkaraa
riittää kaupoissa eikä
kansainvälinen kilpai-
lukyky vaarannu.

EKONOMIKSI?

Toiseksi tutkinnoksi vält-
tämätön, jotta kirjaston-
hoitaja-kutsumusammatin har-
joittaminen mahdollistuisi.

Mistä mies uneksii ?

Kauniista kodista, suuresta per-
heestä, hellästä vaimosta ja
kilteistä lapsista tietty.

Mistä ihmiset puhuvat?

Asiasanasta!

Tiikko Naiseudelle

15

RAISKAUS

Raiskauspaneelistä se alkoi. Paneeliin osallistujina oli varsin kiinnostava kokoukko naisia. Juristi, poliisin edustaja, tanssitaiteilija, Jallun päätoimittaja ja naistutkija istua nököttivät ramppivalojen loisteessa. Naiset julkisuudessa.

"Kyllä voi sanoa, että tytöt liian usein antavat ymmärtää, mutteivat ymmärrä antaa.", hehkuttaa poliisin edustaja. Syntyy vilkas kesku telu ymmärtämisen problematiikasta puolin ja toisin. "Eiköhän se, että lähdetään keskellä yötä teelle vieraan miehen luokse ole jo aika selvää...", pohdiskelee poliisi. Yleisö ei suostu ymmärtämään tällaista puhetta. Tee on teetä ja niin edelleen.

Jallun päätoimittaja hymyilee kuin moderni monalisa - paheellisesti, kiusaantuneesti, ylimielisesti? - ja puhetta tulee kuin konekiväärin suusta, "Meidän lehtemme on seksiviihdeä. Se ei sisällä väkivaltaa." Faktahomma.

Juristin mukaan laki on pitkällä miehen puolella. Vaikka lain mukaan raiskaaja voi saada jopa vankeustuomion, ei yleensä vankeustuomioista kuule. Miksei? Lieventävänä asianhaarana pidetään esimerkiksi sitä, jos on suostunut lähtemään miehen asunnolle. Jos siis antaa ymmärtää... Eroottisen pelin säännöt ovat ilmeisen epäselviä. Yleisö pohtii kuvitteellista tilannetta, jossa nainen haluaa. Okei, nainen vie miehen asunnolleen, jossa ilmenee, ettei mies pystykään. Nainen hakkaa miehen. Onko lieventävänä asianhaarana se, että mies antoi ymmärtää.

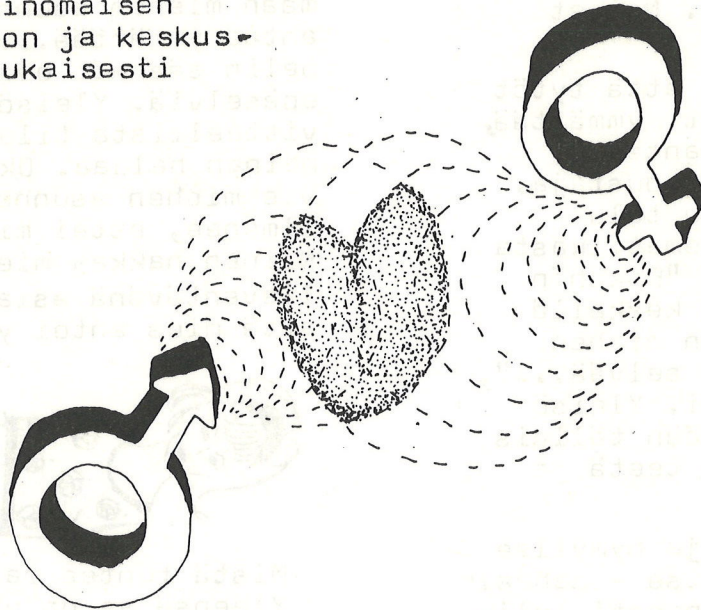

Mistä tuntee raiskaajan? Yleensä se on uhrin tuntema henkilö. Raiskaaja ei toimi seksuaalisen tyydytyksen, vaan patoutuneiden aggressioiden vuoksi. Mutta mistä syntyy naisviha, mietin. Onko sen takana miehen loukattu miehisuus, jonka voi kostaa viemällä naisilta naiseuden. Raiskattujen ikäjakauma on 12-80. "Karkeasti sanoen meillä kaikilla on toivoa", tiivistää juristi ironisesti.

Poliisi antaa ohjeita raiskatuille. On tultava episodin jälkeen peseytymättä asemalle, jotta saadaan tarvittavat näytteet. Vaatteita ei saa vaihtaa, kasvoja ei saa pestä, muusta puhumatta-kaan. Oksettaa.

NAISEN KIELI

Seuraavana sunnuntaina vo-taloilla. Naistutkijat kertovat naisen ja miehen käyttämän kielen eroista. Eroja tulee esille sanevalinnassa ja keskustelustrategioissa. Nainen huumiici keskustelussa keskustelukumppanin kuuntelemalla, olemalla keskeyttämättä, osoittamalla ja havainnoimalla mukanaolemisen merkkejä ja antamalla palautetta. Keskustelukumppanina nainen on siis erinomaisen neuvottelutaidon ja keskusteluoppaiden mukaisesti analysoiden.

Kokouskäyttäytymisessä leimallista on, että naiset toimivat teemoihin johdattajina, miehet puolestaan keskeyttävät naisen ja siirtävät keskustelun muihin teemoihin. Onko naisesta palauttamaan keskustelua alkuperäiseen aiheeseen? Miehet himoitsevat asian rajaamista käsiteltäväksi, kun taas naiset käsittelevät asioita kokonaisvaltaisesti.

Miehelle keskustelu on peliä, jossa pyritään valta-aseman saavuttamiseen "hyviä juttuja" kertomalla. Miehet hakeutuvat

suurempiin ryhmiin ja hakevat jutunkerronalleen yleisöä. Naisille riittää vähempikin.

Vaikka eroja on, varoittavat tutkijat ottamasta niitä sellaisenaan. Sillä erot eivät sinänsä vielä kerro niiden alkuperästä ovatko ne luonnollisia vai kasvatuksessa meihin upotettuja.

Helinä Siikala valloittaa pehmeällä naisellisuudellaan. Hänessä on Persoonaa. "Sukupuoli on vain yksi vaate ihmisen päällä", toteaa Siikala ja jättää pohdittavaksi miehen ja naisen yhteisen tavoitteen toistensa syyttelimiten sijaan. "Miehen harha on suurempi kuin naisen", jatkaa Siikala. Naisen ruumis kantaa sisällään hallitsemattomuuden, tajun siitä, ettei elämä ole vain omissa käsissä. Synnytys, raskaus ja kuukautiskierto asettavat naisen toisenlaiseen elämän todellisuuteen kiinni kuin miehen. Miehellä voi helposti syntyä maailman teknisrationaalisen hallinnan harhakuva.

Siikala kiertyy mohairmekkonsa sisään kuin kissa.

Kirjailija epäilee naisnäkökulman merkitystä. Syntyy kiivas keskustelu naisen julkisuuden tarpeesta. "Emme me voi identiteettimme rakentamisessa lähteä mistään itsemme ulkopuolisesta. Emme me voi olla riippuvaisia hyväksynnästä tulee se sitten kriitikoilta tai keneltä tahansa," vastaa Siikala.

Mitä tunnustus merkitsee? Onko se vain päänsilityksen tarvetta, itsetunnon kohottamista toisten avulla. Taiteilijalle tunnustus merkitsee jokapäiväistä leipää. Mietin, se minun työlleni merkitsisi, jos opiskeltuani en olisi pätevä, koska olen nainen. Niinhän käy useilla miesvaltaisilla aloilla. Miettikääpä vain, miten käy naisekonomeille, suurelle osalle diplomi-insinööreistä, jotka ovat naisia...

Tunnustus merkitsee ihmisarvoa, joka pitäisi olla kaikkien oikeus syntymästään lähtien, mutta tässä yhteiskunnassa toimii viidakon laki. Oikeutensa on taisteltava, eivät ne noin vain ole olemassa tai tule olemaan. Ihmisen oikeus työhön - miehen ja naisen.

LUOVA NAISEN KOKEMUS

Luovan kokemisen illassa yritän mennä sisään ajatukseen "Tässä minä olen." Tässä. Minä, eikä kukaan muu. Olen, elän ja mahdollisuuteni intensiiviseen elämiseen arjessa on läsnä kaikessa. Vanhasta testamentista kaikuivat mieleen sanat: "Minä olen se, mikä minä olen." Jumala kieltäytyi määritelmistä. Kieltäytyi rajaamasta itseään. Jotain jumallista on myös siinä, jos antaa luvan itselleen olla sitä, mitä on. Jos.

Teatterinjohtaja Marja-Leena Haapanen pitää alustuksen kehon kielestä riemukkaan havainnollisella tavalla. "Meidän suurin ongelmamme ei ole lapsikuolleisuus, vaan pystyynkuolleisuus", toteaa Haapanen. Urbaani ihminen kätkee itsensä näennäisen kehonrakentamisen avulla, jolla hän tekee itsensä elinkelvottomaksi, sillä kehonkieli on todellisuuden kieltä. Punastuminen on merkki hämään nyksestä. Punastumisen havaiseminen antaa signaalin havainnoijalle toisen heikoista kohdista. Näennäisen verbaalisen viattomuuden taustalle kätkeytyy modernin kultturi-ihmisen elämäntilanteissa taistelu ja viidakon laki. Kun et voi sanoa toiselle, että "Mun mielestä sä olet täysin doraka", sen voi osoittaa ruumiin kielellä. Sillälailla.

Puhutaan siitä, pitäisikö elämän olla taistelua vai kontaktien luomista rehellisesti. Haapanen ottaa esimerkkejä lasten kouluunmenotilanteista. Viaton huumori voi tulla koulusarangaistavaksi teoksi. Yhteiskunta ja ympäristö pakottavat taisteluun. Mitäpä siihen sanoisi? Taistelu on olemassa, siitä ei mihinkään pääse. Mutta keinoja reagoida siihen voi kyllä miettiä. Jos sitten ymmärtää mistä on kyse.

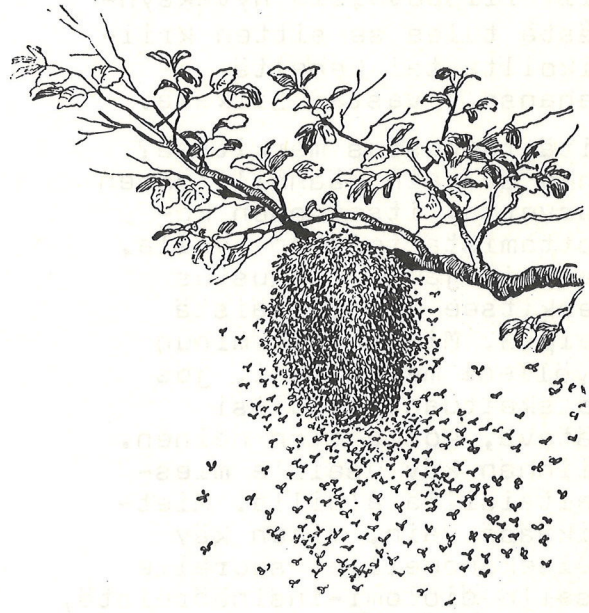

Päivikki Karhula

SELLAISTA SATTUU

Tänä keväänä laitoksellemme peruuntui ikävästi eräs metodikurssi. Ikäväksi tapahtuman tekee se, että noin viikon kuluttua kurssin peruuntumisesta selvisi, että sille olisi ollut tulossa lähes kymmenen ihmistä - erilaisten ikävien yhteensattumien vuoksi ei ensimmäisellä kerralla kuitenkaan ollut paikalla kuin kaksi ihmistä. - Tässä tilanteessa on syytä hieman selvittää sekä opettajien että opiskelijoiden vastuuta.

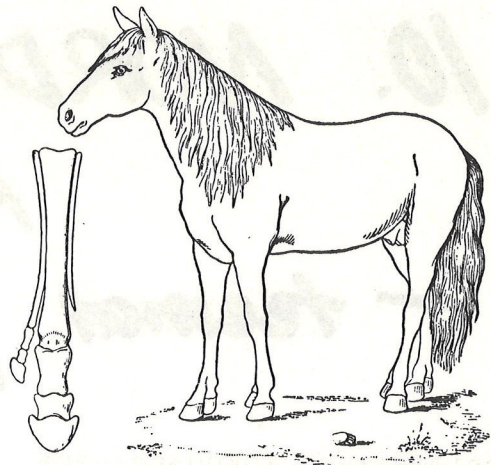
Ensinnäkään ei ole olemassa varsinaisia säädöksiä tai ohjeita pienimmästä ryhmäkoosta ja opetuksen peruuttamisesta. Opetusministeriön soveltamisohjeissa on maininta siitä, että minimiryhmäkokoo olisi 5 opiskelijaa. Tämä kuitenkin ilmeisesti koskee lähinnä luento-opetusta eikä harjoituskursseja. Mistään muualta ei sitten löydy mainintaa pienimmästä mahdollisesta osallistujamäärästä. Koska yliopiston tarkoituksena ei kuitenkaan ole antaa yksityisopetusta, jää ilmeisesti opettajan harkittavaksi milloin opetusta ei ole syytä järjestää.

Kuva 578. Mehiläisparvi.

Myöskään ei ole olemassa mitään säädöksiä siitä, missä vaiheessa opetus voidaan peruuttaa - ensimmäisellä kerralla, kolmannen kerran jälkeen? Tiedekuntasihteeri kuitenkin oli sitä mieltä ettei vielä ensimmäisen kerran jälkeen saisi opetusta peruuttaa. Tällaisessa tilanteessa olisi vielä kerran ilmoitettava kursista ja katsottava ilmaantuisiko osaanottajia lisää. - Hallintotoimisto taas oli sitä mieltä, ettei opettaja voi yksin päättää kurssin peruuttamisesta vaan asia on vietävä laitoksen päätettäväksi. Sekavaa, vai mitä?

Jotta tällaiset ikävät tapah-
tumat eivät toistuisi, ehdot-
taisin sekä opettajille että
opiskelijoille seuraavaa.
Opettajien on syytä laittaa
ennen kurssin alkua osaanotta-
jalista ilmoitustaululle. Näin
hän saisi tarkemmin tietoonsa
paljonko kurssille on tulossa
ihmisiä. Jos kurssille ei en-
simmäisellä kokoontumiskerral-
la ilmaannu kuin pari ihmistä
ilmoitustaululle laitetaan
näkyvä muistutuslappu asiasta,
jotta mattimyöhaisetkin havah-
tuisivat.
Opiskelijan velvollisuus on
taas ilmaantua paikalle heti
kurssin ensimmäisellä kokoon-
tumiskerralla, jos se suinkin
on mahdollista. Jos se ei on-
nistu, on opiskelijan lähetet-
tävä paikalle edustajansa tai

Kuva 174. Kaksivarpainen, atavistinen
hevonen.

ilmoitettava opettajalle, että
hän jo toisella kerralla on
mukana. Tällaisilla kursseil-
la opiskelijan paikallaolo
alusta lähtien on todella vält-
tämätöntä. Jo kurssien tiiviy-
den vuoksi on turha tulla mu-
kaan vasta puolellessavälissä.

M. L.

OPISKELIJAHUUMORIA

BY VALITUT PALAT

VENÄJÄNKURSSILLE ilmoittautuneet
opiskelijat tulivat ensimmäiselle tunnilleen
hieman arkailleen kielen vaikeutta. Profes-
sori astui luokkaan koira perässään. Ennen
kuin hän sanoi sanaakaan oppilailleen, hän
komensi koiransa istumaan, kerjäämään,
makaamaan, kierimään – kaikki venäjäksi.
Koira totteli täydellisesti.

”Huomasitteko miten helppoa venäjä
on?” professori sanoi. ”Koirakin sen oppii.”

LAPSETON keski-ikäinen nainen lähti ta-
kaisin koulunpenkille, vähän levottomana
siitä, kuinka tulisi toimeen nuorempien
opiskelijoiden kanssa. Kun opintoja oli jat-
kunut kuukauden päivät, häneltä kysyttiin,
oliko opiskelu maistunut.

”Voi toki”, vastasi nainen. ”Oppiminen
on aina ollut minusta hurjan mukavaa.
Mutta kaikkein tärkein asia, minkä täällä
olen oppinut, on se, että ihminen voi ihan
hyvin kulkea silittämättömissä vaatteissa.”

VIERAILLESSAAN tennesseeläisessä
yliopistossa fantasiakirjailija Harlan Elli-
son käväisi kirjallisuusluennollani. Istuim-
me arkoina ja tuppisuina uskaltamatta ky-
syä häneltä mitään, kunnes hän itse katkai-
si pitkän hiljaisuuden ja alkoi pauhata:

”Minä tiedän valtavasti asioita ja olen
valmis kertomaan kaikesta, jos vain sanot-
te mikä teitä kiinnostaa”, hän huusi. ”Äl-
kää herran tähden istuko siinä kuin perun-
nasakit!” Syvä hiljaisuus oli rikkumaton.
”Olen matkustanut 3 200 kilometriä teitä
tapaamaan ja te ette suostu kysymään edes
yhtä kysymystä!”

Tässä vaiheessa luokan perältä kuului
arka mutta kuuliaainen ääni: ”Mistä te tu-
litte?”

– M. H.

LUIN tenttejäni täyttä päätä ja ainoa
hetki, jolloin ennätin pyykille oli puoli vii-
deltä aamulla. Arvelin, että siihen aikaan
saattoi rauhassa mennä pesutupaan ilman
meikkiä, papiljotit päässä ja vanha kylpy-
takki yllä. Yllätyksekseni pesutuvassa oli
lukemassa kurtuhousuinen nuori mies, jol-
la oli tummat renkaat silmiensä ympärillä.

Minut nähdessään hän virkkoi väsynees-
ti: ”Yksi hyvä puoli yliopistossa on – se val-
mistaa meitä avioliittoon.”

– K. H.

ERÄÄNÄ päivänä näin Montanan yli-
opiston kirjastossa seuraavan seinäkirjoi-
tuksen: ”E = MC² – Albert Einstein.”

Heti sen alla luki: ”Aika hyvä, Albert,
mutta muista seuraavalla kerralla esittää
ratkaisun tueksi laskelma, jolla siihen pää-
dyit. 5+.”

– K. H.

10. NORDISKE KONFERENCE

— teemat ja anti

Ensimmäisenä kokouspäivänä oli teemana kehitysmaiden kirjasto-olot ja kirjastoalan kehitysyhteistyö. Kirjastokoulun taloon tutustumisen jälkeen aiheesta pienryhmissä. Meidän ryhmässämme jouduttiin toteamaan, että aihe on kovin vaikea, ongelmat suuria ja osin tuntemattomiakin. Yleiskeskustelussa lopputulos oli suurin piirtein sama. Kehitysyhteistyön vaikeuksista tunnetaan toisaalta kehitysmaissa työskentelevien ulkomaalaisten kirjastonhoitajien työhön liittyvät pulmat ja toisaalta myös ongelmat, joita syntyy, kun kehitysmaiden ihmisiä koulutetaan kirjastonhoitajiksi Euroopassa. (Mm. näistä asioista on luettavissa viime vuoden viimeisessä Kirjastotiede ja informaatiikka -lehdessä, kehitysmaakysymysten teemanumerossa, 4/1985.) Pohjoismaiset kolle-

gamme eivät osanneet hurrata uutiselle, että piakkoin pari kehitysmaista tulevaa opiskelijaa aloittaa kirjastotieteen ja informaatiikan opinnot Tampereella. Koko teema osoittautui niin vaikeaksi, että päätöslauselmaankaan siitä ei saatu mitään sanottua.

Toisen päivän aihe virittisitten vilkkaamman keskustelun. Puitavana olivat siirtolaisten ja etnisten vähemmistöjen kirjastopalvelut. Ensiksi kuultiin kahden århusilaisen kirjastonhoitajan esitelmät kirjastotyöstä siirtolaisten parissa.

Århusin kaupunginkirjasto on siirtolaistoiminnan keskuskirjasto Tanskassa. Toimintaa suunnataan erityisesti siirtolaislapsille.

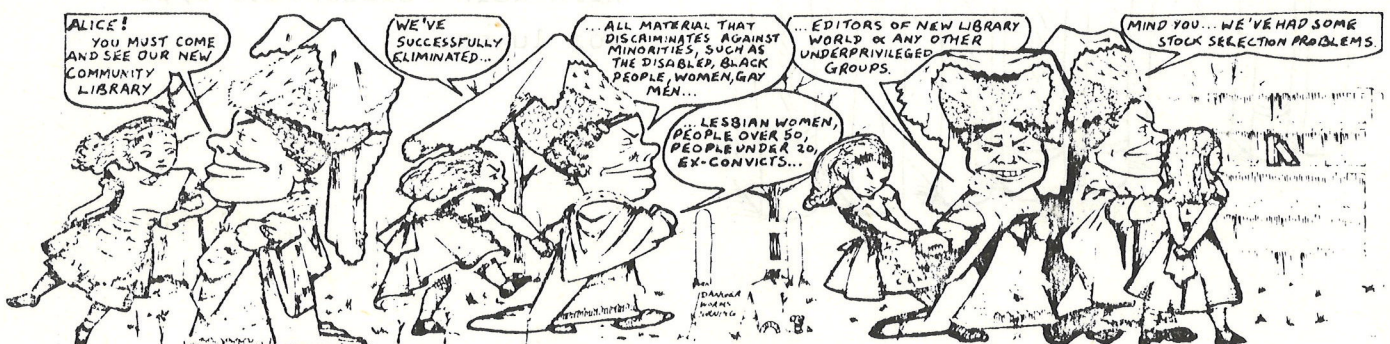
Kirjastopalvelujen ulottaminen siirtolaisten ja pakolaisten keskuuteen vaatii kirjastolta ja kirjastonhoitajilta suurta aktiivisuutta. Kirjaston on tutustuttava ympäristönsä asukkaisiin ja tehtävä palvelujansa tunnetuksi. Århusin kaupunginkirjastossa on perustettu erityinen työryhmä hoitamaan siirtolaiskirjastoasioita. Sen tehtävänä on seurata tilannetta kunnassa ja panna merkille mahdolliset uudet kieliryhmät, se on myös mukana kunnan erilaitosten ja elinten siirtolaisasioita koskevassa yhteistyössä. Se informoi kuntalaisia siirtolaisista ja siirtolaisten kulttuurista. Århusissa on keskitetty siirtolaiskoelmien hankinta. Näistä kokoelmista voivat sitten esimerkiksi koulukirjastot lainata aineistoa.

Vaikeuksia aiheuttavat kielilliset ongelmat, mm. translitterointi, suuret kulttuuriset erot ja lisäksi tanska-

laiset hallinnolliset ratkaisut, mm. mihin siirtolais- tai pakolaistoimintaan annettuja varoja saa tai pitäisi käyttää, siirtolaisten ja pakolaisten erilainen kohtelu jne. Kirjaston kannalta molempiin ryhmiin kuuluvat ovat ihmisiä, kuntalaisia, joilla on oikeus myös kirjastopalveluihin. Toisaalta kirjastoissa joudutaan miettimään kulttuurisen integraation ja omaleimaisuuden säilyttämisen ongelmaa.

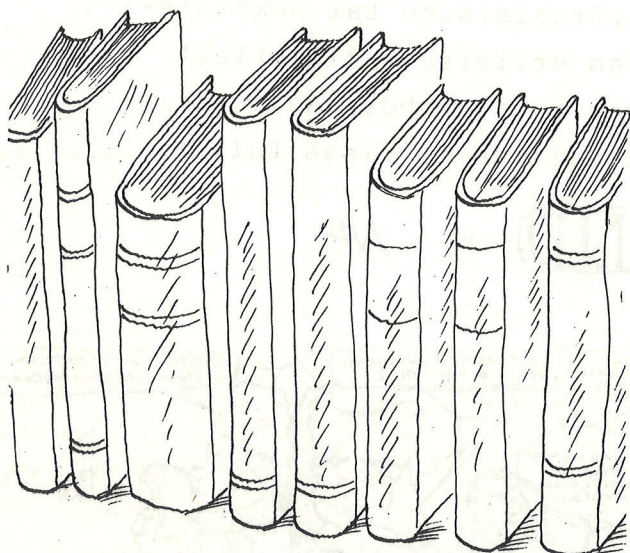
Siirtolaiskirjastotyön suurimpia vaikeuksia on ollut kirjallisuuden hankintakanavien löytäminen ja hankintasuhteiden rakentaminen monipuolisen kirjallisuuden saamiseksi. Esimerkiksi turkkilaisia lastenkirjoja on julkaistu hyvin vähän. Erietyisesti vietnamilaisen ja chileläisen aineiston hankinnassa ovat ongelmana myös siirtolaisten tai pakolaisten erilaiset poliittiset asenteet. Århusissa on siirtolaisten piirisä tullut

ALICE IN LIBRARYLAND BY *Net*

apuun kirjastotoiminnasta kiinnostunut turkkilainen, jonka avulla on saatu solmittua hankintasuhteita. Turkkilaisen kirjastokonsulentin palkkaaminen osoittautui niin hedelmälliseksi, että on päätetty palkata myös vietnamilainen ja iranilainen konsulentti.

Tiivis yhteistyö siirtolaisten itsensä kanssa on välttämätöntä paitsi hankinnassa, erityisesti sanoma- ja aikakauslehtien sekä musiikkiaineiston hankinnassa, myös luetteloinnissa. - Ilman siirtolaisasiantuntijan apua kirjat voivat joutua vaikkapa nurinpäin hyllyyn tai joku loukkaantunut pakolainen saattaa kiivastuneena repiä kirjan kappaleiksi huomatessaan, että kirja on ikävöidyn kotimaan hallituksen kauheaa propagandaa...

Iltapäivällä alkoi suuri keskustelu. Monissa puheenvuoroissa oltiin huolestuneita siirtolaisryhmien kulttuurisen ominaislaadun säilyttämisestä ja vaadittiin sen parempaa tunnetuksi tekemistä valtaväestön piirissä. Suomalaiset saivat tässä kohden myötätuntoa, meikäläisiä kun on niin paljon Ruotsissa. Varsinaiseksi aiheeksi nousi kuitenkin Pohjoismaiden hallitusten pakolaispolitiikka. Tämä oli boråsilaisten konferenssikonkarin Anders Olasonin sydämenasia. Tanska ja Ruotsi olivat juuri konferenssin aikoihin kiristämässä pakolaispolitiikkaansa. Pakolaisten "pakolaisvakaumusta" oli alettu tutkia. Eila Kännö ja kumppanit olivat suojelleet meitä suomalaisia näiltä pakolaispolitiikan ongelmilta, joten meistä aihe tuntui melko kaukaiselta, vähän hämmentävävältäkin. Anders ja jotkut tanskalaiset olivat valmiit lähettämään hallituksille konferenssin päätöslauselmakirjeessä syytöksen valtiollisesta rasismista. Suomen hallitustakin vaadittiin kovistettavaksi. Päätöslauselmasta tuli kuitenkin melko kesy paperi niin kuin Asiasanasta 5/85 voi lukea.

Päätöslauselmatyöryhmä kokoontui muuten koulun opiskelijajärjestön huoneessa, jossa näytti niin kotoisalta, että aktiivisimmat järjestötyypit taitavat asua siinä. Muutenkin sai sen käsityksen, että opiskelijat tuntevat koulun omakseen. Katsoimme kateellisesti, miten opiskelijat liikkuvat koulun tiloissa kuin omiensa. - Me konferenssivieraatkin saimme kukin po-

rukka luokkahuoneen kortteeriksemme. - Suuressa aulassa oli viherkasvien lomassa viihtyisiä istuinryhmiä, missä opiskelijat - ja ehkä opettajatkin - lepohtivat istuskelivat keskustelemassa, jolleivät sitten pelanneet pingistä vetreytyäkseen. Mikä oppimisen ja kasvamisen idylli! Sellaista sai kokea Tanskanmaalla.

Hanna Aaltonen

Keskiviikkona 9.4. on
UDK:n ja KIRJASTONHOITAJALIITON
Ammattiyhdistysilta

Paikalla:

Jouko Lieko

Eila Knuuttila

Ulla Virtamo

Kirjastonhoitajaliiton
toiminnanjohtaja
Tieteellisten kirjastojen
virkaehtajat ry.
Kirjastonhoitajaliiton
Pirkanmaan piirin pj.

Tilaisuus alkaa klo 18.00 l.523

TULE

kuulemaan
kysymään
kритisoimaan
kiittäämään
kahville

KUKA, MITÄ - HÄH?

Nyt voit testata, vastaatko tuota asiakkaan unelmaa kirjastonhoitajasta, joka jo muutaman sanan - parhaassa tapauksessa päähenkilön nimen tms. - perusteella tunnistaa, mikä oli se kirja, joka teki asiakkaaseen säväyksen silloin aikojen alussa. Tässäpä siis muutaman kirjan aloituksia - tunnistatko?

1) "Niin kuin hyvin tiedetään, on Jumala kaikkivaltias, kaikitietävä ja kaukaa viisas. Niinpä hän oli aikoinaan antanut metsäpalon polttaa kymmeniä hehtaareja valtion metsää eräällä hietakankaalla lähellä Joensuun kaupunkia. Tapansa mukaisesti koettivat ihmiset kaikkensa ponnistaen keskeyttää hänen työnsä, mutta järkähtämättä hän poltti metsää niin laajalta alueelta kuin katsoi tuleviin tarkoituksiinsa sopivaksi."

- a) Maiju Lassila : Tulitikkuja lainaamassa
- b) V. Linna : Tuntematon sotilas
- c) V. Huovinen : Puukansan tarina

2) " N. N:n lääninpääkaupungissa olevan matkustajakodin portista ajoivat sisään sievänpuoleiset, pienehköt vaunut, joissa tavallisesti matkustivat naimattomat miehet : virasta eronneet everstiluutnantit, alikapteenit, tilanomistajat, joilla on talonpoikia noin sata sielua, lyhyesti sanoen, kaikki sellaiset, joita sanotaan keskinkertaiseksi herrasväeksi."

- a) Pakkasian Savo-Karjalan matkaopas
- b) Italo Calvino : Jos talviyönä matkamies
- c) Gogol : Kuolleet sielut

3) " Kaikki onnelliset perheet ovat toistensa kaltaisia, jokainen onneton perhe on onneton omalla tavallaan.

Kaikki oli sekaisin:n talossa. Vaimo oli saanut tietää, että aviomiehellä oli suhde talon entisen kotiopettajan, ranskattaren kanssa, ja oli ilmoittanut miehelleen ettei enää voinut elää tämän kanssa saman katon alla."

- a) Tolstoi : Anna Karenina
- b) Dostojevski : Taukki
- c) Gontšarov : Oblomov

4) " Muiden julkisten rakennusten joukossa eräässä tietyssä kaupungissa, jonka nimi monestakin syystä lienee paras jättää mainitsematta ja jolle en aio antaa mitään keksittyä nimeä, on yksi rakennus, joka jo vanhoista ajoista on ollut useimmissa kaupungeissa, niin pienissä kuin suurissakin, nimittäin köyhäintalo. "

- a) Dickens : Oliwer Twist
- b) J. Irving : Oman elämänsä sankari
- c) Brönte : Kotiopettajattaren romaani

5) " - kirkonkirjojen mukaan..... - oli vanha, vastenmielisen näköinen äijänrahjus. Viimeisinä vuosinaan hänellä oli laajahko kalju, jota niskassa ja korvilla reunusti joskus maailmassa tasoitettu, lakin alta harittava hiuskiehkura. Kasvot olivat myös ruskean rakkimaisen karvan peitossa, vain suippokärkinen nenä oli selvästi näkyvissä. "

- a) Mauri Kunnas : Hui kauhistus
- b) Joel Lehtonen : Putkinotko
- c) Sillanpää : Hurskas kurjuus

6) " ... vaarojen, kumpuinen, harjujen välitse, louhujen lomitse, oksien alitse, mökistä mökkiin ja kartanoon, lehdosta lettoon ja ojasta allikkoon - alaspäin vei kalteva kamara, etelään vietti mahtava granittikynnös. "

- a) Heikki Turunen : Simpauttaja
- b) Anni Polva : Rakkautta ja kaalintaimia
- c) Lauri Viita : Moreeni

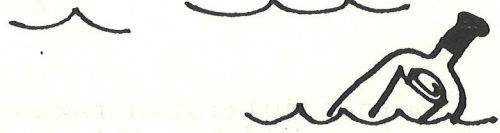
7) " Olimme koulun luokkahuoneessa, kun rehtori tuli sisään mukanaan uusi oppilas, jolla ei ollut koulupukua, ja vahtimestari, joka kantoi isoa pulpettia. Nukkujat heräsivät, ja jokainen nousi seisomaan kuin pahanteosta yllätettynä.

Rehtori viittasi meitä istumaan ja sanoi sitten puoliääneen kääntyen opintojen ohjaajan puoleen : "

- a) Rauha S. Virtanen : Lintu pulpetissa
- b) Flaubert : Rouva Bovary
- c) T. Aitmatov : Balladi ensimmäisestä opettajasta

EESTAAS UUSILLA TUULILLA

Voiko minusta tulla osakkeenomistaja ja laivanvarustaja? Tämän haaveen lupasivat täyttää Estelle-laivan varustajat Pasi Toivonen ja Jussi Mälkiä, kun he kertoivat Uusi Tuuli ry:stä ja Estelle-laivasta päättälöllä pari viikkoa sitten.

Viemme kehitysmaihin työkaluja, koulutarvikkeita, vaatteita ym. Kehitysmaista tuomme esim. teetä ja kahvia. Mutta suuren osan maksamastamme hinnasta vievät rahtifirmat. Kolmisen vuotta sitten soitinrakentaja Jyrki Pölkki ja Jokioisten Emmauksen väki alkoivat suunnitella oman laivan hankkimista kuljetuskustannusten säästämiseksi.

Suunnitelmat ovat toteutuneet. Estelle on ollut Eestaas oy:n omistuksessa viime marraskuusta lähtien. Enää vaaditaan vain kovaa työtä, että laiva sadaan purjehtimiskuntoon. Tarvitaan hitsareita, konemestareita, insinöörejä, kerjääjiä, lasimaalareita.. Jokaisen taidolle löytyy jotain käyttöä.

Laivalla on pidetty parit suuret talkoot, jolloin on revitty ruuman laudoitusta irti. Estelle on nyt Helsingin Sörnäisten rannassa. Toiveena on saada vakituinen satamapaikka Turusta, jossa ensi kesänä alkavat jatkuvat kunnostustalkoot.

Osakkeita ostamaan

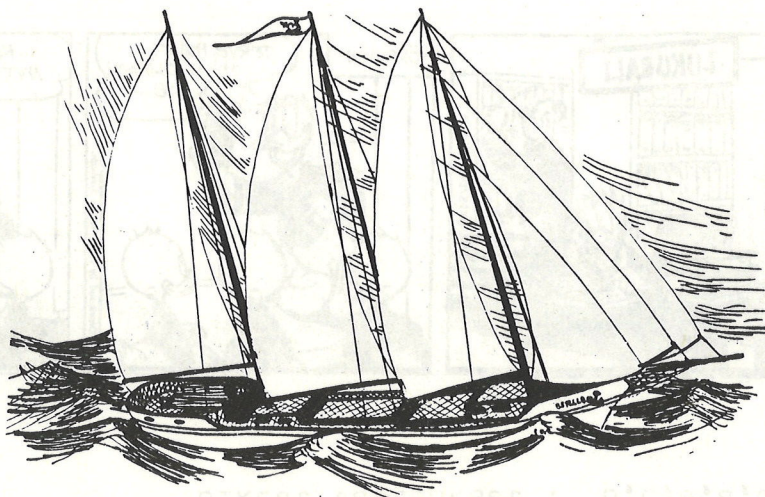
Eestaas oy:n osakeanti on alkanut helmikuussa ja jatkuu toukokuun loppuun. Osakkeita myydään viiden kappaleen nipuissa - 100 markkaa/osake. Jokainen osakkeen omistaja saa Emmauksen Pepen suunnitteleman hienon osakekirjan. Jos 500 markkaa tuntuu liian suurelta summalta, oi viisi osaketta hankkia yhdessä ystävien kanssa.

Kaukomaille

Liikennettä Estellellä harjoittaa Uusi Tuuli ry, yleishyödyllinen yhdistys, joka myös omistaa suuren osan Eestaasyhtiöstä.

Ensimmäiselle matkalleen Estelle purjehtii loppukesästä 1987. Määränpäinä on silloin Afrikka tai Latalinalainen Amerika. Suomeen Estelle palaa muuttolintujen kanssa keväällä jäiden lähdettyä. Kesällä laivan kannella pidetään kirpputoria, kerrotaan matkakuulumisia ja kerätään uutta lastia.

Estellen eestaas-matkat eivät vielä kumoa maailman kaupan kuvioita. Mutta teot tiedottavat aina enemmän kuin pelkät sanat. Afrikkalaiselle viljelijälle, joka saa Estellen lastista kuokan puukepin tilalle, rannalle purjehtiva Estelle on todella tervetullut.

Mihin meidän rahoja?

TAMY:n intressit ovat monenmoiset. Opiskelijat ovat ihmetelleet, aikooko TAMY hankkia laivan. Ei sentään. TAMY palkkasi tammikuussa kahdeksi kuukau-
deksi Pasi Toivosen projektisihteeriksi, joka hoitaa Uuden Tuulen asioita. YO-talolta on käytössä toimisto ja esim. puhelin. TAMY on myös myöntänyt 10 000 markkaan erilaisiin kuluihin, kuten matkustamiseen ja esitteisiin.

TAMY:n panos ei ole ainoastaan taloudellinen tuki, vaan se on toiminut edelläkävijänä, jonka mukaan muut YO-kunnat ovat tulossa. Esim. HYK on myöntänyt 6000 markkaa projektille.

Kirjastonvarustamista

Laivatkaan eivät kulje ilman kirjastoa. Estelle tarvitsee kirjaston, jossa on merenkulun ja laivanvarustuksen ammattikirjallisuutta sekä luonnonsuojelua ja kehitysyhteistyötä koskevia kirjoja. Pitkille matkoille tarvitaan viihteeksi meriaiheista kaunokirjallisuutta ja mikäs haukempaa kuin kuunnella merimieslauluja keskellä aavaa merta.

Olisi koottava valikoimaluetteloita ja kerättävä, kerjättävä kirjoja, kasetteja ja levyjä. Siinäpä laivanvarustamista, joka on lähellä kirjastotieteilijän sydäntä.

mk

FELLININ PIIRRUSTUKSIA

Tampereen Nykytaiteen museossa on esillä elokuvaohjaaja Federico Fellinin piirrustuksia ja kuvia. Tampere on ainoana paikkana koko Pohjolassa saanut tämän näyttelyn, mikä lienee lyhytelokuvajuhlien ansiota. Nämä noin kaksi sataa taide-teosta ovat esillä ainakin 20. huhtikuuta saakka.

Fellinin työt ovat nopeasti tehtyjä luonnosmaisia piirrustuksia, joista osa ei varmastiakaan ylittäisi taidemuseon kynnystä elleivät ne olisi maailmankuulun elokuvaohjaajan tekeleitä. Fellini on piirrellyt ravintolalaskun taakse ja ruutupaperille, suurin osa töistä on värikkäitä tussipiirrustuksia, mutta joukossa on myös kuivamustekynällä hutaistuja. Toki näyttelyssä on huolellisestikin tehtyjä töitä. Esimer-

kiksi näyttelyn mainosjuliste, jossa isokokoinen naishahmo pyydystää pitkällä kielellään pientä miessirkkaa. Juliste on vedostettu pientä alkuperäisteosta muokaten harmoniseksi kokonaisuudeksi.

Noin puolet töistä liittyy tavalla tai toisella Fellinin elokuvaan: näyttelyssä on hahmotelmia lavasteiksi ja kuvakulmiksi, joukossa on myös karrikatyyppejä elokuvien tähdistä. Anita Ekberg ja Marcello Mastroianni ovat joutuneet tämän taitavan karrikatyypientekijän malleiksi. Lavastehahmotelmat avautuvat paremmin elokuvat nähtäville, muille ne ovat kenties tarkoituksettoman tuntuisia. Näyttelyssä on myös parisenkymmentä valokuvaa Fellinin elokuvista.

Erityisen rakas aihe Fellinille on ollut nainen, näyttelyssä on kymmeniä piirrustuksia naisista, joilla on luonnottoman suuret rinnat, reidet ja pakarat. Naisten kasvot ovat lempeät tai ilkeät. Miesten suhde näihin naisiin on ihaileva tai alistuva. Ne kertovat samaa kuin elokuva Naisten kaupunki, miesten pelkoa ja ihailua naista kohtaan.

Muikkeit naishahmot ovat hauskoja, koska ne liian yliampuvia ollakseen todellisia. Miesten unelmanainen on epärealistinen. - pelkkä unelma kuvat kertovat. Jotain muuta viestii se piirros, jossa tavallinen tukeva perheenemäntä tiskaa aviomiehen kutittellessa häntä. Unelman täyttymys vai karu todellisuus? Vaikka Fellini tekee naisesta naurun kohteen, terävin piikki kohdistuu kuitenkin mieheen ja miehen kuvitelmiin naisesta. Kuvissa on tekstiä - italiaksi, joten sanalliset vitsit eivät aukea kielitaidottomalle. Kuvakieli kuitenkin ylittää kielirajat, samoin taustamusiikki - sekin Fellinin elokuvista. Tämä Tampereen Nykytaiteen museon 20-vuotisjuhlasarja on katsomisen arvoinen. Tosikoille en suosittele.

UDK:N TIETEELLINEN JULKAISUSARJA

nro. 14

ILMESTYI TAAS
VIIDEN VUODEN
TAUON JÄLKEEN

TIETO,
TARPEET JA
TIEDON VÄLITTÄMINEN

T
I
L
A
A

M
E
I
L
T
Ä

hinta 20,-

UDK:n
jäsenet 10,-

AIHEINA:

T
A
N
S
K
A
L
A
I
S
T
E
N

T
U
T
K
I
M
A
A

- * Tarvekäsitykset * Essee
käyttäjätutkimuksista ja
yhteiskunnallista informaatiota
koskevista tutkimuksista
- * Polttouhreista opittua - joukko-
tiedotusvälineet, ajankohtaisuus
ja kirjasto

UDK ry / Kirjastotieteen ja informatiikan laitos, PL 607, 33101 TAMPERE